

การจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญในการควบคุมการติดเชื้อ การวิจัยเชิงพัฒนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพของการจัดการมูลฝอยติดเชื้อใน โรงพยาบาลด้าน โครงสร้าง กระบวนการ และผลลัพธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นพยาบาลควบคุมการ ติดเชื้อที่ปฏิบัติงานใน โรงพยาบาลมหาวิทยาลัย โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน ในประเทศไทยและผู้เชี่ยวชาญ รวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนสิงหาคม 2546 การศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การทบทวนวรรณกรรมและสำรวจสถานการณ์การใช้ตัวชี้วัด จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพยาบาลควบคุมการติดเชื้อ 583 ราย ขั้นตอนที่ 2 จัดทำร่างตัวชี้วัดคุณภาพจาก ขั้นตอนที่ 1 และตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ทดสอบความเชื่อมั่นจากพยาบาล ควบคุมการติดเชื้อ 10 ราย ด้วยวิธีคูเคอร์ ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 ขั้นตอนที่ 3 การทดสอบความเป็นไปได้ของตัวชี้วัดคุณภาพในการนำไปใช้ได้จริงโดยศึกษาในกลุ่ม ตัวอย่าง 195 ราย และขั้นตอนที่ 4 การเสวนาเพื่อถกเถียงกรองตัวชี้วัดคุณภาพในกลุ่มผู้เชี่ยวชาญและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องรวม 38 ราย วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่าตัวชี้วัดคุณภาพด้าน โครงสร้างประกอบด้วยนโยบายและคู่มือการจัดการ มูลฝอยติดเชื้อใน โรงพยาบาล มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานและกรรมการที่ดูแลการปฏิบัติงาน การอบรม ให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงาน มีวัดชี้ที่จำเป็นแก่ผู้ปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ที่จำเป็นในการจัดการมูลฝอย ติดเชื้อในโรงพยาบาล ตัวชี้วัดคุณภาพด้านกระบวนการประกอบด้วย การแยกประเภทมูลฝอย การ เก็บรวบรวม การขนย้าย และการทำลายมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาล และตัวชี้วัดคุณภาพด้านผลลัพธ์ ประกอบด้วย การปะปนของมูลฝอยติดเชื้อประเภท การเกิดอุบัติเหตุจากการสัมผัสเลือด/สารคัดหลั่งจาก มูลฝอยติดเชื้อ การป่วยด้วยโรคติดเชื้อจากการปฏิบัติงาน การพบอากาศเสียจากเตาเผามูลฝอยติดเชื้อและ ความพึงพอใจของบุคลากรโรงพยาบาล

ผลการศึกษาที่ได้ครั้งนี้สามารถนำไปประยุกต์ในการจัดการมูลฝอยติดเชื้อในโรงพยาบาลใน ประเทศไทย

Hospital infectious waste management is an important activity in nosocomial infection. The purpose of this developmental research was to formulate the quality indicators for hospital infectious waste management which included structure, process, and outcome. Subjects were infection control nurses (ICNs) working in University hospitals, regional hospitals, general hospitals, and community hospitals including the experts. Data were collected during March to August 2003. The study consisted of four stages, in the first stage, the literature review and the survey concerning hospital infectious waste management indicators was using with 583 ICNs. The second stage, quality indicators were developed based on the first stage, then the quality indicators were assessed for content validity by the five experts, and the reliability was confirmed using Kuder Richardson 20 (KR20) with 10 ICNs, and the coefficient was 0.93. The third stage, the quality indicators were tested for feasibility among 195 ICNs. The fourth stage, quality indicators were refined by the forum of 38 experts and ICNs. Data were analyzed using descriptive statistics.

The results showed that the structural indicators consisted of policy and guideline available for infectious waste management, committee and personnel responsible for infectious waste management, education and training, vaccine, and equipments necessary for infectious waste management. The process indicators comprised waste separation, packaging, transportation, and disposal. Outcome indicators consisted of improper disposal of infectious waste, exposure incidence, work-related illness, air pollution from the incinerators, and health personnel satisfaction in the waste management.

These results suggest that the quality indicators could be adopted for the hospital infectious waste management in Thailand.